

กาลามสูตร

นำเสนอเมื่อ : 8 ก.ค. 2551

สิ่งที่ไม่ควรเชื่อ 10 ประการ

พระพุทธเจ้าแทนที่จะตรัสเหมือนกับสมณพราหมณ์เหล่าอื่นที่เคยพูดมาแล้ว พระองค์ไม่ได้ทรงสรรเสริญคำสอนของพระองค์ และไม่ทรงติเตียนคำสอนศาสนาของผู้อื่นแต่พระองค์กลับตรัสอีกแบบหนึ่ง การพูดแบบนี้เป็นลักษณะของวิทยาศาสตร์ปัจจุบัน คือพระองค์ได้กล่าวถึงสิ่งที่ไม่ควรเชื่อ 10 ประการโดยตรัสว่า ทานทั้งหลายจงฟัง

- มา อนุสฺสวเนน อย่าเพิ่งเชื่อโดยฟังตามกันมา
- มา ปรมุปราย อย่าเพิ่งเชื่อโดยถือว่าเป็นของเก่าเล่าสืบๆ กันมา
- มา อิติกิราย อย่าเพิ่งเชื่อเพราะข่าวเล่าลือ
- มา ปิฎกสมุปทานเนน อย่าเพิ่งเชื่อโดยอ้างคัมภีร์หรือตำรา
- มา ตกุกเหตุ อย่าเพิ่งเชื่อโดยคิดเดาเอาเอง
- มา นยเหตุ อย่าเพิ่งเชื่อโดยคิดคาดคะเนอนุมานเอา
- มา อากการปริวิตุกเกน อย่าเพิ่งเชื่อโดยตรึกเอาตามอาการที่ปรากฏ
- มา ทิฎฐินิฆฎมานุกุขนุติยา อย่าเพิ่งเชื่อเพราะเห็นว่าต้องกับความเห็นของตน
- มา ภพพुरुปตา อย่าเพิ่งเชื่อว่ามีผู้พูดควรเชื่อได้
- มา สมโณ โน ครุติ อย่าเพิ่งเชื่อว่ามีผู้พูดนั้นเป็นครูของเรา

- สรุปแล้ว พระพุทธเจ้าตรัสว่าอย่าเพิ่งเชื่อ เพราะเหตุ 10 ประการนี้